

tenschappen' liet zien. In Het Park stonden levensgrote technische objecten, als een soort wetenschappelijke proeven, waar je als bezoeker langs kon lopen. Het stadsbestuur haalde deze Zwitserse tentoonstelling binnen ter stimulatie van het toerisme in de stad. Fenomena werd gekoppeld aan de manifestatie 'Hart voor de Stad' die tegelijkertijd in het centrum van de stad plaatsvond. Freek de Jonge opende Fenomena met een eigen illusie; uit een doosje blies hij de naam 'Fenomena' op een spiegel.⁵¹ De gekozen locatie was Het Park, omdat het volgens wethouder Linthorst geschikt was 'voor grote manifestaties en in combinatie met de Euromast extra aantrekkingskracht heeft op toeristen'.⁵² De Zwitserse makers uitten enkele malen kritiek op de manier waarop de Rotterdammers de expositie toonden, bijvoorbeeld op de geringe uitleg bij de verschillende onderdelen.⁵³ Qua bezoekersaantal –1.150.000 bezoekers– en waardering van de bezoekers was de manifestatie een succes, maar financieel was het geheel een groot fiasco. In de zomer kwamen de eerste berichten naar buiten dat Fenomena een financiële strop zou worden. De kosten waren begroot op 7 miljoen, maar liepen op tot 14,2 miljoen. In verscheidene kranten werd hierover herhaaldelijk bericht.⁵⁴ Tevens werd voor de zoveelste keer grote schade aangebracht aan Het Park.

Waar vroeger gazons waren, zijn brede sporen getrokken door vrachtauto's. Lijnen van blubber hebben de plaats ingenomen van gazons. Ergens ronkt een hijskraan. Hier en daar liggen bouwmaterialen in grote, wanordelijke stapels. Het midden van het terrein staat onder water. Hoe dit

ooit weer een park moet worden is een raadsel.

Aldus *Het Rotterdams Nieuwsblad*.⁵⁵

Veel bomen waren er slecht aan toe. De gemeente had van tevoren vier ton uitgetrokken om Het Park te herstellen tot de situatie van voor Fenomena. Als gevolg van het financiële debacle was hier waarschijnlijk minder van over.

Herwaardering voor het negentiende-eeuwse ontwerp?

Na de grootschalige manifestaties lijkt de waardering voor het negentiende-eeuwse ontwerp te zijn toegenomen. Tegenwoordig vindt in Het Park iedere zomer een aantal festivals plaats. Dunya, De Dag van de Romantische Muziek en de ZomerZondagen. Het Dunya festival is voortgekomen uit de openingsdag van Poetry International, dat sinds 1970 in De Doelen plaats vindt. Adriaan van der Staay, directeur van de Rotterdamse Kunststichting, en Martin Mooij, hoofd van de afdeling letteren bij de Kunststichting, waren de initiatiefnemers. In 1977 vond de opening van het Poetry International Festival plaats bij het standbeeld van Hendrik Tollens in Het Park, waar dichters voorlezen. Een jaar later werd het eerste volksfeest gehouden, het 'Poetry Park festival'. Dichters uit verschillende landen lazen voor uit eigen werk, er was muziek en volksdans. Poetry Park groeide uit tot een festival van wereldcultuur en in 1995 werd Poetry Park omgedoopt tot Dunya Festival. Dunya betekent 'wereld' en verwijst naar culturele diversiteit wereldwijd. Een aantal jaren werd Het Park opgedeeld in 'dorpen' uit bijvoorbeeld